

Předmluva /15

1. ÚVODEM – K VÝVOJI SOUKROMÉHO PRÁVA V EVROPSKÉ UNII

(Marian Paschke, přeložil Petr Dobiáš)

1.1 Harmonie prostřednictvím harmonizace? K vývoji soukromého práva v Evropské unii /18

1.1.1 Rozmanitost koncepcí v současné soukromoprávní politice EU /19

1.1.2 Mezitímní závěry /22

1.1.3 Harmonie prostřednictvím harmonizace jako úloha právní vědy a právní praxe v Evropě /23

1.1.4 Závěry /26

Literatura ke kapitole 1 /27

2. NOVÉ JEVY V PRÁVU OBCHODNÍCH SPOLEČNOSTÍ

(Stanislava Černá)

2.1 Lze prolomit hranice majetkové samostatnosti obchodní společnosti? (Stanislava Černá) /28

2.1.1. Pojem průniku /28

2.1.2 Anglosaská doktrína a judikatura /29

2.1.3 Německá doktrína a judikatura /34

2.1.4 Francouzská doktrína a judikatura /40

2.1.5 Možnosti postihu společníka věřiteli společnosti v tuzemských podmínkách /41

2.1.6 Závěry /46

2.2 K možnosti prolomení majetkové samostatnosti české společnosti s ručením omezeným (Daniel Patěk) /46

2.2.1 Postavení společníků ve společnosti s ručením omezeným /48

2.2.2 Nedostatečná kapitalizace a zásahy společníků /50

2.2.3 Shrnutí /52

2.3 K povinnosti loajality společníka vůči společnosti a ostatním společníkům (Petr Čech) /54

2.3.1 Zásada dobré víry ve smluvním právu /55

- 2.3.2 Odraz zásady dobré víry ve smluvním základu práva společností /57
- 2.3.3 Konkrétní projevy povinné loajality /59
- 2.3.4 Loajalita akcionářů v německém právu /61
- 2.3.5 Důsledky porušení povinnosti loajality /62
- 2.3.6 Potvrzení povinnosti loajality v tuzemské judikatuře /67
- 2.4 Kde končí působnost představenstva a začíná působnost valné hromady?
(Kateřina Eichlerová) /70
- 2.4.1 Obchodní vedení /70
- 2.4.2 Omezení jednatelského oprávnění představenstva /71
- 2.4.3 Obchodní vedení a faktický koncern /72
- 2.4.4 Rozdělení kompetencí mezi jednotlivé členy představenstva při obchodním vedení /74
- 2.4.5 Záležitosti neobvyklé, ale nikoli mimořádné /75
- 2.4.6 Mimořádné záležitosti /79
- 2.5 Závěry (Stanislava Černá) /82
- Literatura ke kapitole 2 /84

3. NOVÉ JEVY V OBLASTI OBČANSKÉHO PRÁVA

(Jan Dvořák)

- 3.1 Nové jevy v oblasti závazkového práva (Jan Dvořák) /86
 - 3.1.1 Vývoj a současný stav právní úpravy obligačního práva /87
 - 3.1.2 Obligace – hospodářský význam a funkce závazkového práva /88
 - 3.1.3 Obligace – základní teoretické dělení závazkového práva /89
 - 3.1.4 Posilování smluvních prvků /90
 - 3.1.5 Veřejnoprávní smlouvy /91
 - 3.1.6 Závazkové právo v systému občanských zákoníků /92
 - 3.1.7 Ochrana spotřebitele /94
 - 3.1.8 Harmonizace smluvního práva v Evropě /96
 - 3.1.9 Culpa in contrahendo /97
- 3.2 Poctivost a důvěra jako jeden ze základních principů evropského smluvního práva
(Petr Tégl) /99
 - 3.2.1 Poctivost a důvěra jako dobrá víra v objektivním smyslu – terminologický problém /100
 - 3.2.2 Poctivost a důvěra jako právní princip /102
 - 3.2.3 Poctivost a důvěra v zahraničních právních řádech /105
 - 3.2.4 Poctivost a důvěra vplatném právu České republiky. Pokusy o vymezení pojmu /114
 - 3.2.5 Poctivost a důvěra v návrhu nového občanského zákoníku ČR – úvahy *de lege ferenda* /118
 - 3.2.6 Získané poznatky /120
- 3.3 Nájem a vlastnictví bytů – uspokojování bytových potřeb a bytová politika
ve světle legislativních úprav (Josef Salač) /121
 - 3.3.1 Historické souvislosti /121
 - 3.3.2 Současný stav /124
 - 3.3.3 Institut vlastnictví bytu /127

- 3.3.4 Statistické shrnutí /128
- 3.3.5 Výhledy do budoucna /131
- 3.4 Smluvní pokuta nebo liquidated damages? (Ivana Mrázová) /134
 - 3.4.1 Americká koncepce *liquidated damages* /135
 - 3.4.2 Smluvní pokuta v českém soukromém právu /139
 - 3.4.3 Srovnání americké a české právní úpravy /143
 - 3.4.4 Závěry /145
- 3.5 Nové i staronové jevy v deliktním právu – vybrané aktuální otázky v právu odpovědnosti za škodu (David Elischer) /146
 - 3.5.1 Preventivní funkce náhrady škody v souvislosti s koncepcí protiprávnosti jako předpokladu odpovědnosti /148
 - 3.5.2 Punitive damages – problematika sankční náhrady škody /159
 - 3.5.3 Imateriální újma /160
- 3.6 Moderní trendy ve vývoji institutu právnické osoby (Ondřej Frinta) /163
 - 3.6.1 Zrod a vývoj konceptu právnické osoby jako samostatného subjektu /164
 - 3.6.2 Počátky konceptu právnické osoby ve starověkém Římě /165
 - 3.6.3 Velké teorie o právnické osobě v obecných souvislostech 19. století /167
 - 3.6.4 Eroze konceptu právnické osoby jako samostatného subjektu /169
 - 3.6.5 Vlivy evropské integrace /170
- 3.7 Závěry (Jan Dvořák) /174
- Literatura ke kapitole 3 /176

4. PROMĚNY MEZINÁRODNÍHO PRÁVA SOUKROMÉHO

(Monika Pauknerová)

- 4.1 Kodifikace mezinárodního práva soukromého v EU: má ještě smysl rekodifikace českého mezinárodního práva soukromého? (Monika Pauknerová) /178
 - 4.1.1 Význam mezinárodního práva soukromého a základní východiska jeho úpravy /178
 - 4.1.2 Otázka spojení kolizního a mezinárodního civilního procesního práva a postavení mezinárodního práva soukromého v systému soukromého práva /179
 - 4.1.3 Význam kodifikace mezinárodního práva soukromého v České republice a v členských státech EU /182
 - 4.1.4 Obecné trendy kodifikace mezinárodního práva soukromého v členských státech Evropské unie /184
 - 4.1.5 Kolizní právo /184
 - 4.1.6 Specifika mezinárodního civilního procesního práva (exkurz) /186
 - 4.1.7 Fenomén evropského mezinárodního práva soukromého jako nejdynamičtější se rozvíjející oblasti evropského soukromého práva /187
 - 4.1.8 Současný stav – přehled unifikované a harmonizované úpravy mezinárodního práva soukromého v EU /190
 - 4.1.9 Výhledy – připravované unifikované úpravy /192
 - 4.1.10 Úvahy o kodifikaci evropského mezinárodního práva soukromého /193
 - 4.1.11 První návrhy kodifikace evropského mezinárodního práva soukromého a jejich hodnocení /195

- 4.2 K rekodifikaci mezinárodního práva soukromého národním zákonem (Zdeněk Kučera) /198
- 4.3 Proniknutí přes hradbu subjektivity právnické osoby a některé otázky mezinárodního práva soukromého (Jan Brodec) /199
 - 4.3.1 Případ Salomon v. Salomon /200
 - 4.3.2 Trustor AB v. Smallbone /202
 - 4.3.3 Některé případy corporate veil piercing v německém právním řádu /203
 - 4.3.4 Insolvenční řízení ohledně české společnosti mající COMI v Německu /205
- 4.4 Zásady evropského pojišťovacího smluvního práva (Petr Dobiáš) /210
 - 4.4.1 Ustanovení společná všem smlouvám zahrnutým v zásadách evropského pojišťovacího smluvního práva /212
 - 4.4.2 Ustanovení společná pro škodové pojištění /218
 - 4.4.3 Ustanovení společná pro pojištění na pevnou částku /219
- 4.5 Národní v. evropská úprava aneb je zapotřebí zákon o mezinárodním právu soukromém? (Naděžda Rozehnalová) /219
 - 4.5.1 K některým spíše technickým otázkám /223
 - 4.5.2 Pro a proti přijetí zákona /226
- 4.6 Závěry (Monika Pauknerová) /230
- Literatura ke kapitole 4 /232

5. PROMĚNY RODINNÉHO PRÁVA

(Dita Frintová)

- 5.1 Nové trendy vývoje rodinného práva (Michaela Zuklínová) /233
- 5.2 Rodina a dítě – otazníky doby (Senta Radvanová) /238
 - 5.2.1 Rodina – univerzální společenský jev /238
 - 5.2.2 Nevratné procesy a jejich vliv na rodinu /239
 - 5.2.3 Mění se rodina a její vliv na ohrožené děti /241
- 5.3 Vybrané otázky rekodifikace rodinného práva v České republice (Dita Frintová, Ondřej Frinta) /246
 - 5.3.1 Obecně o rodině, právu a vztahu mezi nimi /246
 - 5.3.2 Historický vývoj právní úpravy rodinných poměrů /246
 - 5.3.3 Rodinné právo v návrhu nového občanského zákoníku /249
- 5.4 Právní, biologické a sociální rodičovství ve světle práv dítěte znát svůj původ (Zdeňka Králíčková) /257
 - 5.4.1 Mater semper certa est! /259
 - 5.4.2 Pater semper incertus? /261
- 5.5 Závěry (Dita Frintová) /267
- Literatura ke kapitole 5 /269

6. ZMĚNA OKOLNOSTÍ A JEJÍ NÁSLEDKY PRO SMLUVNÍ VZTAHY

(Luboš Tichý)

- 6.1 Úvodní část – vymezení problematiky /270
 - 6.1.1 Účel /270

6.1.2 Právní úpravy a doktrína	/271
6.1.3 Plán výkladu	/272
6.1.4 Základní pojmy a hodnotící hlediska	/272
6.2 Vývoj a stav	/275
6.2.1 Základy	/275
6.2.2 Přístupy a řešení	/295
6.2.3 Srovnání zahraničních řešení	/309
6.3 Analýza	/310
6.3.1 Pojem a přehled problémů, typologie	/310
6.3.2 Právní povaha dotčených smluvních vztahů jako komplementární aspekt	/312
6.3.3 Kvalifikace dopadů, doktrinální definice	/313
6.3.4 Důsledky dopadů	/314
6.3.5 Problém omylu	/3154
6.4 Závěry	/315
Literatura ke kapitole 6	/315
7. REFLEXE GLOBALIZACE V ČESKÉM PRACOVNÍM PRÁVU (Miroslav Bělina)	
7.1 Flexibilita a české pracovní právo (Miroslav Bělina)	/317
7.2 Současné trendy pracovního práva (Petr Hůrka)	/321
7.2.1 Flexicurita v pracovním právu	/321
7.2.2 Smluvní volnost, „co není zakázáno, je dovoleno“	/322
7.2.3 „Legislativně technická“ novela	/323
7.2.4 Nález Ústavního soudu	/323
7.2.5 Změny „de lege ferenda“	/325
7.2.6 Mezinárodní trendy v pracovním právu	/326
7.2.7 Akademické formy vývoje pracovního práva v Evropě	/327
7.3 Některé aspekty agenturního zaměstnávání v době globalizace (Jan Pichrt)	/329
7.3.1 Jsou stále aktuální úvahy o flexibilizaci právní úpravy agenturního zaměstnávání (pracovního práva vůbec) v době globální krize?	/329
7.3.2 Rozvoj agenturního zaměstnávání jako jeden z požadavků flexibilizace pracovního práva a tři tendence jeho vývoje	/330
7.3.3 K nesystémovosti české právní úpravy agenturního zaměstnávání	/333
7.3.4 Preferovat flexibilitu nebo akcentovat ochránářskou rigiditu?	/336
7.4 Vysílání zaměstnanců v rámci nadnárodního poskytování služeb (Martin Štefko)	/337
7.4.1 Obecně	/337
7.4.2 Úprava vysílání zaměstnanců v rámci nadnárodního poskytování služeb do České republiky	/338
7.4.3 Flexicurity z hlediska nadnárodního poskytování služeb (zaměstnanců)	/343
7.4.4 Race to Bottom (vzhůru ke dnu)	/345
7.4.5 Přeshraniční zprostředkovávání zaměstnání formou agenturního zaměstnávání	/348
7.5 Závěry (Miroslav Bělina)	/351
Literatura ke kapitole 7	/352

8. NOVÉ JEVY V PROCESNÍM PRÁVU

(Alena Winterová)

8.1 Hromadné žaloby (Alena Winterová, Petr Smolík) /353

8.1.1 Vymezení pojmu a podstata problému /353

8.1.2 Zvláštnosti řízení o skupinové žalobě v právních rádech vybraných zemí /355

8.1.3 Závěry /373

8.2 Apelace, kasace a revize v civilním procesu (Alena Winterová, Alena Macková, Dita Frintová) /374

8.2.1 Stručný přehled právní úpravy obecných opravných prostředků ve vybraných evropských zemích /379

8.2.2 Shrnutí /391

8.3 Patent Společenství a jednotné patentové soudnictví - iluze nebo blízká realita (Zuzana Slovácová) /393

8.3.1 K vývoji problematiky patentu Společenství a jednotného patentového soudnictví v rámci Společenství /394

8.3.2 Patent Společenství /397

8.3.3 Jednotné patentové soudnictví /399

8.3.4 Shrnutí /404

8.4 Insolvenční právo v evropském kontextu (František Zoulík) /404

8.5 Závěry (Alena Winterová) /414

Literatura ke kapitole 8 /415

PŘÍLOHY

Dopis ministra spravedlnosti České republiky (Jiří Pospíšil) /417

Závěrečný projev děkana Právnické fakulty Univerzity Karlovy v Praze (Aleš Gerloch) /419

Zpráva z mezinárodní konference „Nové jevy v právu na počátku 21. století“ (výňatek) (Petr Dobiáš) /421